ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «28» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИЧНИЙ КУРС ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКОЇ)»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Вступ

Методичні рекомендації розроблено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В11 «Філологія» освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» з метою організації та методичного супроводу самостійної роботи з навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецької)» (ОК 8).

Загальний обсяг дисципліни становить 3 кредити ЄКТС (90 год.), з них самостійна робота – 40 год. (44 % загального обсягу). Самостійна робота є невід'ємною складовою освітнього процесу: вона забезпечує опрацювання теоретичного матеріалу, закріплення й поглиблення знань і вмінь, набутих на лекційних і практичних (семінарських) заняттях, і формування навичок автономного навчання. Форма підсумкового контролю – залік.

Мета та завдання самостійної роботи

Мета самостійної роботи: забезпечити систематичне закріплення й розширення мовленнєвих умінь німецькою мовою, розвиток навичок автономного вивчення мови та підготовку до професійного використання німецької мови.

Завдання самостійної роботи:

– закріпити складні граматичні явища німецької мови;

– розширити активний словниковий запас за темами курсу та укласти тематичні глосарії;

– розвинути вміння читання й аудіювання автентичних матеріалів;

– удосконалити навички писемного мовлення (есе, листи, документи);

– підготувати мовне портфоліо (ІНДЗ) і підготуватися до модульного контролю та заліку.

Результати навчання. Самостійна робота спрямована на формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, визначених у силабусі дисципліни: ЗК 5, ЗК 6, ЗК 9, СК 7, СК 8, ПРН 2, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 14.

Організація самостійної роботи

Самостійна робота виконується в позааудиторний час відповідно до тематичного плану дисципліни. Рекомендовано опрацьовувати матеріал систематично, напередодні відповідного практичного (семінарського) заняття, у такій послідовності: 1) ознайомитися з конспектом лекції та рекомендованими джерелами; 2) відповісти на питання для самоперевірки; 3) виконати практичні завдання до теми; 4) оформити результати у визначеній формі та подати їх викладачеві у встановлений термін (в аудиторії або через систему електронного навчання Moodle).

Консультації щодо виконання самостійної роботи надаються викладачем відповідно до графіка консультацій кафедри, а також дистанційно (e-mail, платформа Microsoft Teams, Moodle).

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Вправи на Konjunktiv II; есе «Mein Studium im Ausland» (200–250 слів).	5	Вправи, есе
Тема 2	Вправи на Passiv; укладання Lebenslauf і Bewerbungsschreiben.	5	Пакет документів

Тема 3	Читання та реферування статті про міжкультурну комунікацію; вправи на Partizipialattribute.	5	Реферат, вправи
Тема 4	Аудіювання новин Deutsche Welle; переказ у непрямій мові; вправи на Konjunktiv I.	5	Переказ, вправи
Тема 5	Підготовка презентації про одну з німецькомовних країн або культурну подію.	5	Презентація
Тема 6	Написання ділового листа; вправи на номіналізацію; тематичний глосарій «Wirtschaft» (40 одиниць).	5	Лист, глосарій
Тема 7	Читання фахового тексту з екології; підготовка до дискусії; вправи на модальні дієслова.	5	Дискусія, вправи
Тема 8	Укладання глосарію «Übersetzen und Dolmetschen»; оформлення та подання ІНДЗ.	5	Глосарій, захист ІНДЗ
Разом		**40**	

Завдання для самостійної роботи за темами

Змістовий модуль 1. Studium, Beruf und Kommunikation

Тема 1. Studium und Wissenschaft: навчання в університеті, академічна мобільність, програми обміну. Граматика: Konjunktiv II (Gegenwart und Vergangenheit), irreale Wunsch- und Bedingungssätze. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Wie bildet man Konjunktiv II der Gegenwart und der Vergangenheit?

– Wann verwendet man irreale Bedingungssätze?

– Welche Austauschprogramme für Studierende kennen Sie?

– Welche Vor- und Nachteile hat ein Auslandsstudium?

Практичні завдання:

– Виконайте вправи на Konjunktiv II (за збірником вправ).

– Напишіть есе «Mein Studium im Ausland» (200–250 слів).

Рекомендовані джерела: основна література 1, 3; інтернет-ресурси 2.

Тема 2. Beruf und Karriere: професії, ринок праці, співбесіда, Bewerbung und Lebenslauf. Граматика: Passiv (Vorgangs- und Zustandspassiv), Passiversatzformen. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Wie bildet man Vorgangs- und Zustandspassiv?

– Welche Passiversatzformen gibt es?

– Welche Angaben enthält ein Lebenslauf?

– Wie bereitet man sich auf ein Vorstellungsgespräch vor?

Практичні завдання:

– Виконайте вправи на Passiv і Passiversatzformen.

– Складіть Lebenslauf і Bewerbungsschreiben для стажування.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 3.

Тема 3. Sprache und interkulturelle Kommunikation: багатомовність, стереотипи, міжкультурні непорозуміння. Граматика: erweiterte Partizipialattribute. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Was versteht man unter interkultureller Kommunikation?

– Wie entstehen Stereotype?

– Wie bildet man erweiterte Partizipialattribute?

– Wie übersetzt man Partizipialattribute ins Ukrainische?

Практичні завдання:

– Прочитайте та реферуйте статтю про міжкультурну комунікацію.

– Виконайте вправи на трансформацію відносних речень у Partizipialattribute і навпаки.

Рекомендовані джерела: основна література 2, 3; додаткова 2.

Тема 4. Medien und Gesellschaft: преса, соціальні мережі, фейки та медіаграмотність. Граматика: indirekte Rede, Konjunktiv I. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Wie bildet man Konjunktiv I?

– Wann gebraucht man die indirekte Rede?

– Welche Rolle spielen soziale Medien in der Gesellschaft?

– Wie erkennt man Fake News?

Практичні завдання:

– Прослухайте випуск новин Deutsche Welle та перекажіть його в непрямій мові.

– Виконайте вправи на Konjunktiv I.

Рекомендовані джерела: основна література 1; інтернет-ресурси 2.

Змістовий модуль 2. Landeskunde, Wirtschaft und Fachsprache

Тема 5. Deutschsprachige Länder: Kultur, Literatur, Feste und Traditionen (Deutschland, Österreich, die Schweiz). Граматика: komplexe Satzgefüge, Nebensätze. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Welche Feste und Traditionen gibt es in den deutschsprachigen Ländern?

– Welche Besonderheiten hat das österreichische und schweizerische Deutsch?

– Welche Arten von Nebensätzen gibt es?

– Welche deutschsprachigen Schriftsteller kennen Sie?

Практичні завдання:

– Підготуйте презентацію про одну з німецькомовних країн або культурну подію.

– Виконайте вправи на складнопідрядні речення.

Рекомендовані джерела: основна література 2; інтернет-ресурси 3.

Тема 6. Wirtschaft und Arbeitswelt: компанія, ділова комунікація, ділове листування. Граматика: Nominalisierung und Verbalisierung, Nominalstil. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Was ist Nominalstil?

– Wie verwandelt man verbale in nominale Konstruktionen?

– Welche Regeln gelten für Geschäftsbriefe?

– Welche Wirtschaftsbegriffe sind für Übersetzer wichtig?

Практичні завдання:

– Напишіть діловий лист німецькою мовою.

– Укладіть тематичний глосарій «Wirtschaft» (40 одиниць).

Рекомендовані джерела: основна література 1, 3; додаткова 3.

Тема 7. Umwelt und nachhaltige Entwicklung: екологія, клімат, енергетика. Граматика: Modalverben in subjektiver Bedeutung. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Welche Umweltprobleme sind heute besonders aktuell?

– Was bedeutet Nachhaltigkeit?

– Wie drückt man Vermutungen mit Modalverben aus?

– Welche Argumente gibt es für und gegen erneuerbare Energien?

Практичні завдання:

– Прочитайте фаховий текст з екології та підготуйте аргументи до дискусії.

– Виконайте вправи на суб'єктивне значення модальних дієслів.

Рекомендовані джерела: основна література 2, 3.

Тема 8. Übersetzen und Dolmetschen als Beruf; Fachtexte: професія перекладача, фахові тексти. Граматика: Funktionsverbgefüge, Modalpartikeln. (5 год.)

Питання для самоперевірки:

– Welche Anforderungen werden an Übersetzer und Dolmetscher gestellt?

– Was sind Funktionsverbgefüge?

– Welche Funktion haben Modalpartikeln?

– Welche Merkmale haben Fachtexte?

Практичні завдання:

– Укладіть глосарій «Übersetzen und Dolmetschen» (40 одиниць).

– Оформіть і підготуйте до захисту мовне портфоліо (ІНДЗ).

Рекомендовані джерела: основна література 2; додаткова 2; інтернет-ресурси 4, 5.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Зміст ІНДЗ. мовне портфоліо «Deutsch für Übersetzer», що містить: 1) тематичні глосарії до всіх тем курсу (загалом не менше 200 одиниць із прикладами вживання); 2) Lebenslauf і Bewerbungsschreiben для стажування в німецькомовній країні; 3) два есе (Erörterung) на теми курсу (по 250–300 слів); 4) реферування автентичної фахової статті німецькою мовою; 5) презентацію (8–10 слайдів) на професійну тему; 6) рефлексивний коментар про власний мовний прогрес.

Етапи виконання ІНДЗ:

– вибір теми (напряму) ІНДЗ та погодження її з викладачем упродовж перших двох тижнів семестру;

– добір і опрацювання джерел та фактичного матеріалу;

– виконання завдань ІНДЗ відповідно до визначеної структури;

– самоперевірка й редагування, перевірка на дотримання академічної доброчесності;

– подання ІНДЗ викладачеві не пізніше ніж за два тижні до завершення семестру;

– публічний захист ІНДЗ (презентація 5–7 хв. і відповіді на запитання).

Критерії оцінювання ІНДЗ (до 20 балів). Оцінюються: повнота портфоліо; обсяг і якість глосаріїв; мовна правильність есе й документів; якість реферування; якість презентації та відповідей на запитання німецькою мовою; глибина рефлексії.

Вимоги до оформлення письмових робіт

– текстовий редактор Microsoft Word, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм;

– титульна сторінка містить назву Академії, кафедри, дисципліни, вид і тему

роботи, ПІБ здобувача та викладача;

– посилання на використані джерела оформлюються відповідно до ДСТУ 8302:2015 або стилю APA 7 (за вимогою викладача);

– тексти іноземною мовою подаються з дотриманням норм відповідної мови; переклади – у двоколонковому форматі (оригінал – переклад), якщо інше не визначено завданням;

– використання цифрових інструментів і штучного інтелекту декларується в кінці роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання самостійної роботи

Результати самостійної роботи перевіряються під час практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, захисту ІНДЗ та під час підсумкового контролю. Бали за самостійну роботу враховуються в межах оцінки за роботу на лекційних і практичних (семінарських) заняттях і самостійну роботу (до 50 балів за семестр).

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи:

– «відмінно» – завдання виконано повністю, самостійно, у встановлений термін, без помилок або з поодинокими неточностями; висновки обґрунтовані, використано рекомендовані та додаткові джерела;

– «добре» – завдання виконано повністю з незначними помилками, що не впливають на загальний результат; висновки загалом обґрунтовані;

– «задовільно» – завдання виконано частково або з суттєвими помилками; аргументація поверхова;

– «незадовільно» – завдання не виконано, виконано несамостійно або з грубими помилками.

Завдання, подані з порушенням терміну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Завдання, виконані з порушенням академічної доброчесності, не зараховуються.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Котвицька В. А., Лазебна О. А. Deutsche Grammatik Schritt für Schritt. Lehr- und Übungsbuch. Kompaktausgabe : навч. підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 139 с.

2. Duden. Die Grammatik. Struktur und Verwendung der deutschen Sprache. 10. Aufl. Berlin : Dudenverlag, 2022.

3. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. B2–C1: Verstehen, Üben, Sprechen. 2., aktualisierte Ausg. Berlin : Cornelsen, 2024. 319 S.

Додаткова література

1. Grammatik aktiv. Deutsch als Fremdsprache. A1–B1: Verstehen, Üben, Sprechen. 2., aktualisierte Ausg. Berlin : Cornelsen, 2023. 260 S.

2. Siever H. Übersetzungswissenschaft. Eine Einführung. 2., überarb. und erw. Aufl. Tübingen : Narr Francke Attempto, 2022. 279 S.

3. Збірник текстів та завдань для самостійної роботи студентів з дисципліни «Теорія та практика професійно-орієнтованого перекладу» / уклад.: М. З. Кузів та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 141 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua

2. Deutsche Welle – Deutsch lernen. URL: https://learngerman.dw.com

3. Goethe-Institut. URL: https://www.goethe.de
4. Duden online. URL: https://www.duden.de
5. DWDS – Digitales Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: https://www.dwds.de
6. Linguee. URL: https://www.linguee.com

Розробник (-и) методичних рекомендацій:
Бахов І. С. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри _____

Викладач:
Бахов І. С. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри _____

Методичні рекомендації розглянуто на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу.
Протокол від «27» серпня 2025 р. № 1